

HELYI TANTERV

VIZUÁLIS KULTÚRA

2. ÉVFOLYAM

Éves óraszám: 72. óra

Heti óraszám: 2 óra

A vizuális nevelésének legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömét, motiváltságát megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságaikat, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első két évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára. Az eszközhasználati készségfejlesztés folyamatában törekedni kell arra, hogy a második osztály végére legalább jártasság szintre eljussanak a tanulók. Továbbá arra, hogy az életkoruknak megfelelő kommunikációs és médiakörnyezet sajátosságait megismerjék és használják.

Fontos feladat a kisiskolások vizuális műveltségének megalapozása, mely nem az önálló befogadást célozza, hanem játékos, motiváló, nagyrészt kifejező célú képalkotásuk, szemléleti segítésére használt, jól válogatott képanyag formájában rejlik.

Fontos, hogy a gyerekek elé kerülő képanyag, az alkotó munka motivációjára használt mesék, zenék, táncmozgások mind-mind hozzájáruljanak magyar kultúrájuk és magyar műveltségük kialakulásához, mely fontos alapja a más kultúrák elfogadásának.

A magyar népi ünnepek kellékei, nemzeti jelképeink ismerete és a magyar népi tárgykultúrából építkező tárgy- és környezetkultúra témakörök közösen járulnak hozzá, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg nemzeti sajátosságaink ismeretét.

Témakör neve:	Óraszám a 2. évfolyamon
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	horizontálisan beépül a többi témakörbe
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	28 óra
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	6 óra
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	6 óra
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	6 óra
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	10 óra
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	12 óra

Projekthét	4 óra
Összes óraszám:	72 óra

2. évfolyam

Témakör neve:	Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	horizontálisan beépül a többi témakörbe
----------------------	---	--

Az első két évfolyam fejlesztési folyamatát végig kísérő, rendre ismétlődő fejlesztési feladatokhoz óraszám nem rendelhető, mert azokat a tanulói tevékenységformákat és típusokat tartalmazza, melyek, egyrészt az óvoda-iskola átmenetét szolgálják a kezdő szakaszban, és az esetleg fennálló hátrányok leküzdésére szolgálnak, másrészt a fejlesztés érdekében rendre meg kell, hogy jelenjenek a legtöbb ajánlott feladattípusban, noha legtöbb esetben nem képeznek önálló produktumot.

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség. Iskolaérettség.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakotás). - A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szöveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében. - Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során. - Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban.
Fogalmak:	sík, tér, méret, irány, szín, felület, képelem

Témakör neve:	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények		Óraszám:30 óra
----------------------	---	---	-----------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség. Iskolaérettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: -élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít; - rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi; - egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza; - elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; - saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; - saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; - különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál - élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít; - a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; - saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;

	- az érzékelés finomítása, különböző észlelési tapasztalatok, modalitások (látás, hallás, tapintás, szaglás, ízlelés) áttétele, „fordítása”. - korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt; - szintapasztalatok gazdagítása, színismeretek bővítése, színérzék, színdifferenciáló képesség fejlesztése - természeti látványok hangulatának visszaadása - térábrázoló képesség fejlesztése játéktárgyakkal, térbeli manipulációval - azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja; - valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél; - adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- Elképzelt vagy hallott történetek rövid szövegek, irodalmi (pl. mese, vers) vagy zenei élmények (gyermekdal, gyermekháték, mondóka) különböző részleteinek vizuális bemutatása a saját ötletek megjelenítése érdekében, különböző eszközökkel síkban és térben(pl. színes rajz, festmény, nyomat, kollázs, plasztika, makett, tábló) és a kitalált vizuális ötletek szöveges magyarázatával (illusztráció síkban vagy térben). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Réber László, Reich Károly, Henzelmann Emma, Sajdik Ferenc illusztráció.</i> - Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel. - Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Brueghel: Gyerekjátékok, Parasztlakodalom, Vankóné Dudás Juli: Jeles napok, népelet.</i> - Képek, vizuális műalkotások átértelmezése (emberábrázolás, differenciált arcábrázolás, térábrázolási képesség fejlesztése). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szentkorona zománcképei, Szent László legendák, XI-XII.</i>

	<i>századi freskók, Csontváry Kosztka Tivadar tájképei.</i> - Személyes érzelmek, hangulatok kifejezése képalkotásban (kifejező képalkotás, kifejező jellegű plasztikus alkotás). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Munkácsy Mihály: Ásító inas, Mednyánszky László: Verekedés után, E. Delacroix: Vihartól megrémült ló.</i> - Plasztikai minőségek sokféleségének megtapasztalása. Plasztikai kifejezőképesség, formaérzék, karakterérzék fejlesztése. - A közvetlen környezetben található tárgyak, jelenségek minőségének (pl. illat, hang, zene, szín, fény, felület, méret, mozgás, helyzet, súly) megtapasztalása különböző játékos feladatok során, a célzott élménygyűjtés és vizuális megjelenítés (pl. festés, rajzolás, kollázs, mintázás) érdekében. Cél: a vizuális nyelv elemeinek játékos használata. - Adott érzelmi állapot (pl. boldogság, rémület, tanácstalanság) kifejezése arcjátékkal és gesztusokkal, az érzelmek kifejezési lehetőségeinek tudatosítása érdekében. A tapasztalatok felhasználása egyszerű vizuális megjelenítés során (emberábrázolás, differenciált arcábrázolás, kézábrázolás). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Anna Margit: Rémület, Rembrandt és Saskia, Paul Klee: Önarckép, Leonardo da Vinci: Mona Lisa, Modigliani portréképei.</i> - Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szöveges magyarázatával. - Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások (karcolozott, faragott pásztorművészeti tárgyak) stílselemeinek felhasználásával. - Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl. rajz, festés, vegyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. drapéria, kartondoboz, paraván, osztályterem átrendezése) csoportmunkában is. - Irodalmi, zenei és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése
--	---

	egyszerű eszközök felhasználásával (tárgyakkal való bábozás, tárgyak megszemélyesítése). <i>Szemléltetésre ajánlott: Foky Ottó: Ellopták a vitaminomat, 1966, Babfilm, 1975.</i> - Mozcásélmények (pl. tánc, csoportos játék, körjáték, körtánc) vizuális átírása (pl. vonalakkal, foltokkal, színekkel).
Kapcsolódási pontok:	Irodalom: Figyelem a beszélgetőtársra. Szöveg üzenetének, érzelmi tartalmának megértése. Ének-zene: Emberi hang, tárgyak hangja, zörejek megkülönböztetése hangerő, hangszín, ritmus szerint. Etika/hit és erkölcsan: Én magam, szűkebb környezetem. Közösségek. A mesevilág szereplői. Mese és valóság. Matematika: Változás kiemelése, az időbeliség megértése. Képi emlékezés, részletek felidézése. Nézőpontok. Mozgatás. Síkmetszetek képzeletben.
Fogalmak:	történet, szereplő, helyszín, vizuális jellemzők/karakter, illusztráció, vizuális technikák, népművészeti technikák, faragás, grafikai és plasztikai eljárás, kompozíció, kiemelés, karakteres forma, felület, sík, tér, festészet, szobrászat, fotó, műalkotás

Témakör neve:	Vizuális információ- Vizuális jelek a környezetünkben		Óraszám: 6 óra
----------------------	--	--	-----------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; - a vizuális nyelv elemeinek, pont, vonal, folt, szín megismerése és tudatos használata, szerepük felismerése a képkalkotásban, vonalas jellegű, foltszerű előadásmód, méretkülönbségek felismerése, a léptékváltás alapjai; - a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;

	- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; - egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; - adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában; - pontosan ismeri államcímerünk felépítését, összetevőit, színeit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- A tanulás során felmerülő helyzetekben tanítási egységekhez, és egyéb tantárgyi tartalmakhoz a tanulást vagy megértést segítő egyszerű ábra (pl. számegyenes, betűsablon, szókértty) és eszköz (pl. tábló, makett, társasjáték) készítése, személyes célok érvényesítésével. - Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítségével, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban (pl. plakát, névtábla, utcatábla, házszámábla készítése, füzetborító, csomagolópapír, meghívó tervezése). - Közvetlen környezetében található jelek, jelzések (pl. útjelzés, közlekedési jelzés, piktogram, zenei kotta) gyűjtése, értelmezése tanítói segítségével és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. rajzolt közlekedési terepasztal és annak kiegészítése térbeli közlekedési táblákkal). - Iskolai életében megjelenő szabályok kapcsán piktogramokat, rajzi jeleket alkot. Véleményt formál társai piktogramterveinek érthetőségével kapcsolatban. - Magyar nemzeti szimbólumok gyűjtése (pl. államcímer, nemzeti zászló, Szent Korona, Kossuth-címer, '56-os lyukas zászló) és a szimbolikus elemek felhasználása az alkotó munka során (pl. tárgyalakítás díszítményeként: huszárcsákó, pártá). - Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, madármotívum, kígyó stb.), tanítói segítségével, egyénileg, vagy csoportban.
Kapcsolódási pontok:	Matematika: Tájékozódás térben, síkban, a tájékozódást segítő viszonyok. Technika és tervezés: Jelek, jelzések. Jelzőtáblák. Természeti jelenségek, természetes anyagok.

Fogalmak:	jel, jelzés, vizuális üzenet, hirdetés, leegyszerűsítés, változat, díszítőmotívum, piktogram, szimbólum, pont, vonal, folt, lépték

Témakör neve:	Médiahasználat – Valós és virtuális információk		Óraszám: 6 óra
----------------------	---	--	-----------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít; - a személyes, közvetlen kommunikáció verbális, vokális és testbeszéddel történő jelzéseinek felismerése, értelmezése; - az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; - adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít; - valós vagy digitális játékményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- Régi magyar reklámok (pl. <i>“Hurka Gyurka”</i>, <i>“Ezt nem lehet megenni”</i>, <i>“Bontott csirke”</i>, <i>“Forgó morgó”</i> stb.) megnézéséhez kapcsolódó tapasztalatok, érzések (pl. tetszés, kíváncsiság, félelem) megbeszélése és megjelenítése változatos eszközökkel (pl. rajzolás, festés, bábkészítés, szerepjáték). A megbeszélés eredményeként a valóság és a képzelet megkülönböztetése. - Kisgyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (pl. tv reklám, gyermekműsor) üzenetének elemzése tanári segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyelésével (pl. szín, képkivágás, hanghatás, szöveg), és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, adott mozgóképi részlet hangulatának érzékeltetése színes kompozícióban).

	- Különböző médiumok (pl. könyv, televízió, film, internet, videojáték) egyszerű példáinak elemzése tanári segítséggel, a valóságos és az elképzelt helyzetek azonosítása céljából. - Az internethasználat legfontosabb (pl. biztonságot eredményező) szabályainak megismerése különböző eszközökkel (pl. kártyajáték, bábozás). - A valóság és fikció közötti különbség megragadása.
Kapcsolódási pontok:	Irodalom: Mesék, narratív történetek. Szöveg értelmezése, non verbális jelzések értelmezése, használata beszéd közben. Mese és valóság különbsége. A megismert mese, történet tanulságának összevetése saját tapasztalatokkal, eseményekkel. Az explicit információk, állítások megértése, értelmezése, értékelése, egyszerű következtetések levonása. Technika és tervezés: Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, napirend, szabadidő, egészséges életmód. Etika/hit és erkölcstan: Önkifejezés és önbizalom erősítése, önálló gondolkodásra nevelés, identitástudat fejlesztése. A fantázia jelentősége, használata, kitalált történet önmagáról (jellemábrázolás), meseszereplők osztályozása: jó-rossz tulajdonságokkal való azonosulási képesség vizsgálata, önmagára vetítése. Önmaga megértése.
Fogalmak:	információ, médium, mozgókép, könyv, televízió, film, internet, rádió, számítógép, honlap, videojáték, rajzfilm, film, képregény, elképzelt/kitalált történet, képzelet, valóság

Témakör neve:	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet		Óraszám: 6 óra
----------------------	---	--	-----------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; - adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;

	- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; - időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjeleníti; - saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; - adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- Egyszerű mozgóképi részletek (pl. animációs film, reklámfilm) cselekményének elemzése, és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. időbeli történés képkockáinak rendezése, hang nélkül bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása”). - Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, animációs film: hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével. - Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése érdekében (pl. napirend, naplemente). - Mozgásillúziót keltő régi papírajátékok megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (pl. “pörgetős mozi”).
Kapcsolódási pontok:	Irodalom: A szövegértés szövegtípusnak megfelelő funkciójáról, folyamatáról alkotott ismeret, meggyőződés kialakítása, fejlesztése. Alapvető erkölcsi, esztétikai fogalmak, kategóriák (szép, csúnya, jó, rossz, igaz, hamis). A mesék kapcsolatrendszerének elemzése, mesei szereplők és tulajdonságaik (lent-főnt, jó-rossz). A történetiségen alapuló összefüggések megértése egy szálon futó történetekben. Összefüggő mondatok alkotása képek, képsorok segítségével, adott vagy választott témáról. Etika/hit és erkölcsstan: Önmaga megértése. Ének-zene: Emocionális érzékenység. Tapasztalat a zenei jelenségekről.
Fogalmak:	animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat, állókép, mozgókép, zene, emberi hang, zaj, zöreij, csend

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak		Óraszám: 10 óra
----------------------	--	--	------------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; - alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; - gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez; - adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; - látja a forma és funkció közti összefüggést; - tanítói segítséggel egyszerű kézműves technikákat figyel meg, rekonstruál; - különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	-Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása. - A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terüldísz alkotása (megfigyelés utáni értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés, sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terüldísz alakzatba rendezéssel technika: stencilezés, átrajzolás, színezés, nyomat). - Segítő, varázs erejű tárgyak (pl. hangszer, pálca, öltözék, szőnyeg, edény, bútor, ékszer, szerszám, jármű) tervezése létrehozása meghatározott mesebeli célok (pl. mindent halló, látó, elrejtő, védő, szállító) érdekében, oly módon, hogy a tárgy külseje (pl. forma, díszítés, méret, anyag) utaljon funkciójára.

	- Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. szövés, nemezelés, agyagozás). - Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése (pl. átrajzolás, rácsháló, indigó alkalmazása) A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata. - Dramatikus játék jelmezelem (pl. kalap, maszk, kötény), díszlet tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újra hasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is. - Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás papírhengerek összeépítésével, festésével, ajtók, ablakok, ajtók kivágásával, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel). <i>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei.</i>
Kapcsolódási pontok:	Technika és tervezés: Természeti, technikai és épített rendszerek. Anyagismeret és eszközhasználat. Etika/hit és erkölcstan: Valóság és képzelet. Matematika: Objektumok alkotása. Ének-zene: Népdalok éneklése, ritmikus mozgással, néptáncsal, népzenei kísérettel. Hangszerek, népi hangszerek megismerése.
Fogalmak:	funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözk, tárgyszervezés

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk		Óraszám: 12 óra
----------------------	---	--	------------------------

Előzetes tudás:	Életkornak megfelelő pszicho motoros fejlettség.
Tanulási eredmények:	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít

	egyéni vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza; - saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; - képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; - adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyéni és csoportmunkában; - saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít; - különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	- A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak (utca, tér, műemlék, nevezetes épület) összegyűjtése és életszerű megfigyelése, adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal (pl. rajzolás, festés, mintázás, montázs). - A közvetlen környezet különböző méretű tereinek (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttervezése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata. - A közvetlen környezet épített/tervezett elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése (pl. park, iskola, vegyesbolt, templom, bisztró, víztorony, szemetgyűjtő sziget) és vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, montázs, talált tárgy átalakítás, makett). A gyűjtés segítségével a szűkebb lakóhely választott részletének makettezése vagy megépítése egyszerű anyagokból, a tér játékos bemutatása érdekében, csoportmunkában is. - Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény, tájház látogatása, azzal kapcsolatos ismeretszerzés alapján élményszerű vizuális megjelenítés.
Kapcsolódási pontok:	Technika és tervezés: Közlekedés, közvetlen környezetünk. Természeti, technikai környezet.

	Matematika: Képzeletben történő mozgatás. Hajtás, szétvágás síkmetszetek. Objektumok alkotása.
Fogalmak:	építészet, műemlék, műemlékvédelem, térformálás, funkció, takarás

A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén:	Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése. Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése. Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével. A felszerelés önálló rendben tartása. A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása. Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára. A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése. Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése. Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat. Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése. A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását). A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése. Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése. Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.
--	--

A továbbhaladás feltételei:

A tanuló tovább haladását a vizuális képességek elért színvonala nem akadályozhatja meg, de elvárható önmagához viszonyítva a művészeti-esztétikai véleményalkotás képességének, a környezettudatos magatartásnak, önértékelés képességének, nemzeti és európai azonosságtudatának magasabb szinten való megnyilvánulása.

Második osztály végére a tanulók legyenek képesek kifejezni élményeiket, tudjanak megrajzolni egyszerű helyzeteket, változásokat, tudják elrendezni a képelemeket, egyszerű tárgyakat tudjanak elkészíteni. Több színárnyalatot is használjanak, legyenek képesek mintaképzésre, sorolásra. Tudjanak megnevezni néhány műalkotást és művészt, s legyenek képesek felismerni és megfogalmazni a különbséget a használati és a dísz tárgy között. Nemzeti és európai azonosságtudatának magasabb szinten való megnyilvánulása. (Összefüggések meglátásának, környezettudatos magatartásnak, önértékelés képességének, művészeti-esztétikai ítéletalkotás és véleménynyilvánítás képességének fejlesztése).